



Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №2(77) 29 СІЧНЯ 2021 РОКУ

У Білоцерківській ОТГ влада й бізнес успішно вирішують проблеми благоустрою

Певно, в Україні не знайдеться жодного населеного пункту в сільській місцевості, де б не було порослих чагарниками закинутих обійсть.

Люди не вічні, рано чи пізно вони йдуть із життя, а спадкоємці не завжди поспішають дати раду спустілим хатам. У когось чимало інших клопотів, а хтось не хоче продавати за безцінь збудоване батьками чи дідами житло.

Справді, свого часу люди недосипали й недоїдали, щоб звести для своєї родини прихисток і мати власне житло, з любов'ю облаштували подвір'я, висаджуючи молоді деревця. Та без господаря будівлі занепадають, руйнуються, а старі дерева чіпляються гіллям за електромережу, перетворюються на сухостій і загрожують безпеці оточуючих.

Порослі бур'янами занедбані подвір'я не лише псують зовнішній вигляд населених пунктів, а й створюють небезпечну загрозу для оточуючих. Адже достатньо невеликої іскри, щоб виникла масштабна пожежа. До всього, нерідко «добрі сусіди» перетворюють такі обійстя на несанкціоновані смітники, зносячи сюди всілякий непотріб. А це вже порушення санітарно-епідемічних вимог.

Можна мовчки споглядати на непривабливі «нічийні» двори або ж нарікати на тлінність життя й непереборні обставини. А можна спробувати змінити ситуацію на краще й навести лад у тому місці, де живеш.

Саме так вчинив Віктор Володимирович Кордубан, який ініціював масштабні роботи з благоустрою в нашій громаді.

Свого часу саме В. В. Кордубан, тоді ще депутат Білоцерківської сільської ради, виступив

із ініціативою навести лад на кладовищах у громаді. До робіт підключилися працівники відділу благоустрою, які залучили фізично витривалих жителів громади на тимчасові роботи. Фінансові витрати взяв на себе В. В. Кордубан. А ТОВ «Білагро» (засновники – В. В. Кордубан і Ю. В. Кордубан) надало потужну техніку.

За таким же принципом організовано й благоустрій «нічийних» садів у населених пунктах. Роботи розпочалися місяць тому. Тимчасово попрацювати зголосилися А. П. Майданюк, О. Г. Подоляк, А. О. Гарькавий. Вони вирубують кущі, дерева, викорчують пеньки, розчищають сухостій у Білоцерківці, Луговому та інших селах.

– Ми залучили до робіт чоловіків із власними інструментами: пилами, мотокосами тощо, – пояснює керівник КП «Білоцерківська громада» Василь Григорович Ільченко. – Сільська рада забезпечує їх бензином і машинним маслом. Усе, що можна, намагаємося виконати вручну, та без техніки обійтися дуже складно. І тут на допомогу, як і раніше, прийшло ТОВ «Білагро». Екскаватори товариства допомагають викорчувати пеньки та вирівнюють землю після закінчення робіт. Тож улітку тут можна буде без проблем скосити бур'яни. А вантажні автомобілі вивозять зрубане та інший непотріб на звалище.

Однак старі та аварійні дерева – проблема не лише закинутих обійсть, а й тих, де є господарі. Як розповідає завідувач господарством громади Сергій Миколайович Шатлов, до виконавчого комітету нерідко звертаються жителі громади з проханням допомогти спилати



Анатолій Майданюк, Олександр Подоляк і Андрій Гарькавий наводять лад на одному з дворів у Білоцерківці.

дерева.

– Загалом цим мають займатися самі господарі, – говорить він, – однак сільрада не залишає наодинці з проблемою самотніх людей, пенсіонерів. Ми йдемо їм назустріч і доручаємо спилування дерев працівникам відділу благоустрою. Але нерідко потрібна ще й техніка: з високими деревами без підйомника не справитися, потрібен і автомобіль для вивезення спилоної деревини.

Доводиться знову звертатися до благодійників. Постійно допомагають ТОВ «Білагро», ПП «Біагр», ПП Рясний В. М.

Подібні проблеми з аварійними деревами та покинутими садибами є скрізь. Та, схоже, лише в Білоцерківській ОТГ їх успішно вирішують завдяки злагодженій діяльності влади й бізнесу.

Зінаїда МАТЯШОВА.
Фото Ольги ТКАЧЕНКО.



Коли за мотокосу береться А. Гарькавий, на подвір'ї не лишається жодної бур'янни.



Олександр Подоляк працює власною бензопилою, а бензином його забезпечує сільрада.

Благоустрій – візитівка кожного села, кожного нашого двору

Навесні починається наймасштабніше прибирання країни. Більшість наших громадян долучається до масових заходів за місцем проживання, метою яких є прибирання зелених зон та благоустрій територій.

Звертаємося до вас із проханням дотримуватися норм і правил благоустрою, передбачених Законом України «Про благоустрій населених пунктів».

Благоустрій є візитівкою кожного населеного пункту. Стан вулично-дорожньої мережі, освітлення, озеленення та чистота села – оцінка діяльності як місцевої влади, так і громадськості, це показник рівня

участі громади у вирішенні проблем та перспектив розвитку сфери благоустрою й комунального обслуговування населених пунктів.

Просимо підтримувати у належному стані прилеглі до ваших обійсть території. Законом України «Про благоустрій населених пунктів» забороняється загроможувати будівельними матеріалами, скошеною травою, листям, дереви-

ною, гіллям проїзні частини вулиць, тротуари, придорожні зелені смуги.

Якщо буде виявлено:

- спалювання сухої рослинності, стерні, сухого листя, гілля, сухої трави і будь-якого сміття,
- несвоєчасне знищення бур'янів та об'єктів рослинного карантину на прилеглих та закріплених територіях,
- несвоєчасне зрізання та вивезення сухих гілок, дерев, викорчування пнів, а також тих, що заважають руху транспорту по проїжджій частині та їх вивезення,

- самовільне перекриття проїжджої частини вулиці,
- вивезення великогабаритних відходів, ремонтного сміття, листя, гілля дерев у невстановлені для цього місця, – за вчинення таких правопорушень на території Білоцерківської ОТГ передбачена адміністративна відповідальність.

Щоб зберегти для своїх нащадків навколишнє середовище чистим, просимо всіх жителів громади дотримуватися Закону України «Про благоустрій населених пунктів», а також не нести до місць захоронен-

ня померлих родичів штучних квітів та вінків.

Шановні громадяни, керівники підприємств, установ та організацій об'єднаної територіальної громади!

Просимо по-новому поглянути на питання благоустрою території, за які ви особисто несете відповідальність.

Давайте всі разом зробимо все можливе, щоб наші села були гарними, чистими, квітучими!

Виконавчий комітет
Білоцерківської сільської ради.

Відзначили День соборності

Ідея соборності та єдності була визначальною упродовж століть для багатьох поколінь українців.

Утілити в життя віковичну мрію народу вдалося 22 січня 1919 року. Рівно через рік після проголошення незалежності УНР у Києві на Софіївській площі відбулися урочисті збори. На них проголосили Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку із Західноукраїнською Народною Республікою.

Попри те, що об'єднана держава проіснувала недовго й по суті не функціонувала повноцінно, патріотично налаштовані українці щороку відзначають 22 січня – день проголошення Акту злуки – як День соборності України.

Зазвичай цього дня жителі сіл і міст, селищ і містечок виходять на вулиці та беруться за руки, утворюючи живий ланцюг єднання. Цього року захід відбувся он-лайн: українці викладали в Інтернеті свої фото з національним прапором. Багато жителів Білоцерківської громади теж долучилися до акції.

А в Подолі біля приміщення старостату відбувся врочистий мітинг. Після нього люди, дотримуючись карантинних заходів, усе ж таки взяли за руки й створили живий ланцюг. Працівники Подільського СБК виклали в Інтернеті цю зворушливу подію.

Більшість працівників культури та освіти обмежилися повідомленням у соцмережах. Так, працівники Рокитянського СБК спільно з бібліотекарем Рокитянської СБФ організували виставку літератури й провели історико-літературний захід «Україна моя – моя гордість і слава». Вони розповіли про Акт злуки Української Народної Республіки та Західноукраїнської Республіки, виконали душевну пісню «За синєє небо», прочитали хвилюючі вірші про єдину Україну.

А працівники Білоцерківського СБК, як завжди, творчо підійшли до підготовки привітання. Вони підготували дуже цікавий ролик, де крім концертних номерів відзняли поздоровлення жителів громади. Вийшло цікаво і неординарно.

У закладі дошкільної освіти «Сонечко» (с. Мостовіщина) для маленьких вихованців педагоги провели патріотично-виховну бесіду «Україна – єдина країна». Діти разом із вихователем О. Г. Коржовою та помічником вихователя Л. І. Мироцею затанцювали танок, який допомогла підготувати музичний керівник Ю. М. Присяжнюк.

Зінаїда МАТЯШОВА.



Вихованці дитсадка «Сонечко».

Об'єднувати різновікову аудиторію – основне завдання культпрацівників

Короткі нотатки з робочої наради

21 січня 2021 року відбулася нарада працівників культури нашої громади. Участь у ній узяли Білоцерківський сільський голова Іван Васильович Лещенко та його заступниця Любов Петрівна Луць.

Після приєднання до Білоцерківської ОТГ території колишньої Рокитянської ОТГ з усією її інфраструктурою сектор культури, туризму та охорони культурної спадщини виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради значно розширився. Нині в його підпорядкуванні перебуває 20 закладів культури: 7 будинків культури, 4 клуби, комунальний заклад «Бібліотека Білоцерківської ОТГ» та 8 його філій. А кількість штатних працівників зросла до понад 40 осіб. Правда, на сьогодні є кілька незаповнених вакансій. Сектор став окремою юридичною особою, яка має свій рахунок у банку, печатку та самостійно проводить тендери.

Про все це розповіла на нараді т. в. о. завідувача сектору Наталія Андріївна Лук'янець.

Крім того, очільниця культури окреслила перед присутніми основні завдання, зокрема організаційно-творчі та фінансово-господарські. Вона наголосила, що клубні заклади – єдині осередки культури в громаді, які задовольняють потреби в дозвіллі людей різного віку. Тож пріоритетним для працівників культури було й залишається завдання охопити та об'єднати різновікову аудиторію.

Вони й надалі працюватимуть, оновлюватимуть репертуар, збиратимуться на репетиції, виступатимуть перед жителями громади, але в режимі он-лайн.

Методист сектору культури, туризму та охорони культурної спад-

щини Кравчун ознайомила з інноваційними формами роботи в бібліотечних закладах.

Виступ директорки Рокитянського СБК Віти Миколаївни Осіпової стосувався охорони праці, техніки безпеки та пожежної безпеки. Працівники культури дізналися також, як правильно вести документацію, зокрема оформлювати особові справи. Тож, без сумніву, така робоча на-



Під час робочої наради культпрацівників.



Виконання його значно ускладнюється через запровадження карантинних обмежень. Але припиняти роботу самодіяльних колективів на час карантину ніхто не збираєть-

щини. Тетяна Миколаївна Іващенко розповіла присутнім про основні принципи організації гурткової роботи та любительських об'єднань. А методист бібліотеки Тетяна Воло-

рада була корисною для подальшої роботи всіх культпрацівників громади.

Насамкінець хотілося б процитувати виступ Білоцерківського сільського голови І. В. Лещенка (хоча він відкривав нараду та виступав першим).

– *Культура – невід'ємна частина нашого життя і, на мою думку, найбільший об'єднуючий фактор, адже дозволяє об'єднати як жителів різних територій, так і людей різного віку*, – сказав Іван Васильович. – *Із моменту створення Білоцерківської ОТГ ми пішли шляхом підтримки та розвитку культури й стали прикладом для наслідування для багатьох інших громад.*

Сільський голова подякував працівникам культури за плідну роботу й вагомі результати, перемоги у фестивалях, конкурсах та пообіцяв і надалі підтримувати галузь.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Соціальні працівники теж радилися

На тиждень раніше, 14 січня 2021 року, відбулися збори працівників Центру надання соціальних послуг Білоцерківської сільської ради.

Необхідність проведення такого заходу пояснюється просто: після ліквідації центру надання соціальних послуг Рокитянської сільської ради шість соціальних робітників, які обслуговують самотніх людей у Рокиті, Корнієнках, Мостовіщині та інших селах, переведені на роботу в Білоцерківський центр. Тож він розширив межі своєї діяльності та збільшив штат: тепер у ньому налічується 20 соціальних робітників.

Участь у зборах узяли Білоцерківський сільський голова І. В. Лещенко, його заступники Н. П. Падалій і Л. П. Луць, голови ветеранських ор-

ганізацій громади на чолі з О. А. Кононенко.

Першим до слова запросили сільського голову. Він привітав усіх із початком роботи в новому форматі, наголосив на основних аспектах розвитку громади. І. В. Лещенко акцентував, що будь-які проблеми, які виникатимуть у роботі, виконавчий комітет одразу ж візьме до розгляду, вони не залишаться без уваги.

Сільський голова закликав усіх працівників Центру надання соціальних послуг бути милосердними, щирими, чуйними до людей, яких вони обслуговують.

Присутні на зборах обговорили соціально важливі проблеми та шляхи їх вирішення, а також питання внутрішньої діяльності центру.

Ніна КОРНІЄНКО.

Список соціальних робітників, які працюють на території Білоцерківської громади

ПІП соціального робітника	Територія обслуговування
Штомпель Наталія Миколаївна	с. Бірки, с. Стінки
Сауся Ольга Федорівна	с. Бірки, с. Стінки, с. Баланди, с. Вишняківка
Чугуй Катерина Григорівна	с. Поділ
Тривайло Тетяна Василівна	с. Поділ
Літвінова Світлана Миколаївна	с. Колосівка, с. Балаклія
Красюк Ірина Петрівна	с. Колосівка, с. Балаклія, с. Писарівщина
Манашина Наталія Миколаївна	с. Огірівка
Каленіченко Інна Олексіївна	с. Огірівка
Кібальник Світлана Миколаївна	с. Білоцерківка
Назаренко Ганна Іванівна	с. Білоцерківка
Кривошта Олена Миколаївна	с. Коноплянка, с. Білоцерківка
Котлярчук Ірина Миколаївна	с. Сидорівщина, с. Морозівщина
Крипак Надія Валентинівна	с. Красногорівка, с. Герусівка
Саєнко Марія Миколаївна	с. Дзюбівщина, с. Красногорівка
Литвиненко Любов Григорівна	с. Попове
Жиленко Надія Ярославівна	с. Мостовіщина
Ковба Віра Миколаївна	с. Корнієнки
Шевченко Валентина Іванівна	с. Говори
Ворожбит Валентина Василівна	с. Кравченки
Полтавець Лідія Василівна	с. Рокита

Нащадки волелюбних козаків живуть і працюють у Корнієнках

Великобагачаничина – козацький край. Нашу землю здавна на-селяли волелюбні люди: колишні козаки, які полишили військову службу, утікачі з кріпацької не-волі тощо. Разом зі своїми сім'ями вони осідали в обраному місці й до сьогомого поту працювали на землі.

Так утворювалися поселення (хутори), які згодом зникали або навпаки, розросталися до розмірів сіл і містечок. Недивно, що чимало назв населених пунктів у нашому краї утворені від імені, прізвища чи прізвиська свого засновника.

Село Корнієнки теж отримало назву від прізвища першого посе-ленця – козака Корнієнка. Виник-ло воно як хутір у другій половині XVIII століття. Прізвище Корнієнко й зараз доволі поширене в навко-лишніх населених пунктах. Отже, нащадки козака – засновника Кор-нієнок – і досі живуть на обраній ним землі.

Сільське господарство було трудомістким і неефективним

У 1900 році хутір Корнієнки на-лежав до Балакліївської волості Хорольського повіту і налічував 34 двори. В ньому проживало 210 жи-телів. У 1910 році входив до складу Остапівської волості, налічував 40 дворів.

Оточують Корнієнки надзви-чайно мальовничі краєвиди при-роди, родючі землі. Певно, саме вони й привабили першопоселе-нців. Однак ефективність сільського господарства залежить не від кра-си природи, а від наявного реме-ненту та використання передових технологій.

На жаль, тогочасне сільське го-сподарство було вкрай примітив-ним і трудомістким. На початку ХХ століття місцеві жителі користува-лися здебільшого однолемішними плугами, боронами, ралами. Грун-ти не удобрювалися й з року в рік виснажувалися, а коров'ячий гній використовувався для опалення осель.

Як свідчать статистичні дані, головними сільськогосподарсь-кими культурами в нашому краї були: жито, пшениця, ячмінь, овес, гречка, просо, коноплі, соняшник. Привертає увагу той факт, що наші предки надавали перевагу ярим посівам. Певні площі відводили-ся під картоплю, баштанні куль-тури, городину. Не згадуються в статистичних документах кукуруд-за, буряки, льон, тютюн. Це може свідчити як про повну відсутність, так і про незначну частку цих куль-тур у тогочасному господарстві.

Серед наявної у селян худоби документи називають ВРХ (корів і волів), свиней, овець. Вівчарство було дуже поширеним. Харак-терно, що кількість волів та коней була значно меншою, ніж кількість дворів. Отже, чимало селян не мали тяглової худоби для обробітку земельних наділів.

Загалом дані земської статисти-ки свідчать, що в кінці ХІХ – на по-чатку ХХ століття на селі з'явилося чимало збіднілого населення. Не маючи худоби, насіння, знарядь обробітку землі, вони здавали в оренду або продавали чи віддава-ли за борги свої ділянки заможні-шим сусідам. Самі ж змушені були займатися ремеслами або найми-тувати.

ХХ століття – роки тяжких випробувань

Катаклізми буремного ХХ століття не оминули стороною жителів с. Корнієнки. Радянську владу в селі було встановлено у січні 1918 року. Перший колгосп ім. М. І. Калініна створено 1930



Усе, що залишилося від магазину в центрі села.

року. До нього примусово загана-ли жителів не лише Корнієнок, а й навколишніх хуторців Локші, Троні, Орликівщина, Балкові, Михайли, Іванівщина, Мирни, Юрченки, Безпали, Чорновуси і Старушки. Останніх, до всього, примусово переселяли до Корнієнок. Саме ж центральне село розрослося й приєдналося до села Литвишки, яке стало його частиною. Окремо села проіснували аж до 70-х років. Та зрештою два села стали носити одну назву – Корнієнки.

Жахливим злочином сталін-ського керівництва проти україн-ського народу став штучний голо-домор 1932–1933 років. Він був свідомо організований тодішнім політичним керівництвом. Україна мала достатньо хліба, щоб нагоду-вати свій народ. Його вистачило б, якби не численні хлібозаготівлі, що супроводжувалися репресіями, фі-зичним та моральним знущанням над селянами. За невиконання за-вищених, нереальних показників людей позбавляли худоби, землі, реманенту, зерна, загалом усього їстівного – до останнього вузлика квасолі.

Трагічні картини Голодомору збереглися в спогадах очевидців. Так, жителька с. Корнієнки Марія Яківна Васюк, яка маленькою дівчинкою пережила лихоліття, розповідала, як загинула вся її ве-лика родина. Батько, сам знеси-лений від голоду, поклав на тачку тіла брата та сестри, розгріб мамину могилу, щоб їх поховати, але сам помер там же. Марійку забрали до інтернату, де вона дивом вижила, але залишилася самотньою, без рідні. І таких історій чимало.

У період німецько-фашистсь-кої окупації гітлерівці вивезли на примусові роботи до Німеччини 24 жителів села.

Корнієнки були звільнені 23 вересня 1943 року в результаті на-ступу на Кременчук 266 полку 93 стрілецької дивізії Воронезького фронту. При звільненні села загинув один радянський воїн, він був похований на східній окраїні села Попове. Прізвище відоме – Гостев Семен Євдокимович.

Десятки односельців, які захи-щали країну від ворога, загинули на фронтах і не повернулися до-дому. Їхні імена викарбувані на плитах біля пам'ятника землякам, які загинули в роки Другої світової війни.

1959 року, коли в центрі села споруджували цей пам'ятник, останки С. Є. Гостева перепоховали в братській могилі поряд.

Працьовиті люди – найбільше багатство Корнієнок

Чимало випробувань на долю селян випало й у післявоєнні роки. Довелося відбудовувати вщент зруйноване окупантами госпо-дарство. Вся тяжка праця лягла на плечі жінок і підлітків. Не було тех-ніки, насіння, матеріалів. Бракува-ло всього!

Попри страшенну бідність,

люди дружно взялися до праці. Молодь завзято навчалася хлі-боробським та іншим ремеслам. Відкривалися вечірні школи, курси трактористів, технікуми, інститути. На село поверталися вже дипло-мованими фахівцями. Навіть мо-лоді й тендітні дівчата з гордістю бралися за керування трактором. Однією з перших у районі опанува-ла професію тракториста Катерина Олександрівна Шульга. Естафету від неї перейняла Віра Констан-тинівна Безпала.

Добрим словом згадують у Корнієнках Івана Максимовича Карашука. Він працював конюхом і міг приручити найноровішого та необ'їждженого коня. Умів і підкувати тварину, як справжній майстер.

А скільки будинків у селі звів найкращий майстер, тесля від Бога Іван Трохимович Корнієнко! У віль-ний час він брав участь у виста-вах та був відомим гумористом. У вечірній час лунали звуки гармонії у вправних руках Андрія Харитон-овича Гриня, дзвеніли струни гітари та мандалини в руках його дружи-ни Любові Луківни.

Праці на землі присвятила своє життя агроном Анастасія Василівна Снісаренко. Вона приїхала в Кор-нієнки за розподілом як молодий фахівець, працювала в колгоспі, а потім передала свій досвід Ганні Іванівні Вернигорі. Ганна Іванівна і зараз продовжує дивувати нас своїми талантами. Килими та ви-шивки, виготовлені її майстерними руками, неодноразово демонстру-валися на виставках та на святах села.

Багато років головним зоотех-ніком у колгоспі працювала Марія Іванівна Литвишко. Її спогади про розквіт та занепад господарства читайте на стор.5

На сьогодні в с. Корнієнки налі-чується 166 дворів і 285 жителів. Прикметно, що серед них – 8 дітей віком до 6 років та 39 віком від 6 до 18 років. Функціонують Кор-нієківська загальноосвітня школа І ступеня, дитсадок, фельдшерсь-ко-акушерський пункт. Є сільський будинок культури.

Дякуємо Ганні Іванівні Дігтяр та Ніні Дмитрівні Похилець за допомогу в підготовці матеріалу.



У цьому приміщенні функціонують початкова школа й дитсадок.



Пам'ятник землякам, які загинули в роки Другої світової війни.



Колгоспниці під час короткого перепочинку: загрибали сіно й присіли спочи-ти. Фото зроблене невдовзі після Другої світової війни.



Працівники колгоспу «Вітчизна». 50-ті роки.



Так у колгоспі очищували зерно. Післявоєнні роки.

Корнієнківська початкова школа невдовзі відзначить своє 90-річчя

Прогрес будь-якого суспільства неможливий без розвитку культури й освіти. Але владі в усі часи були непотрібні освічені люди.

Українські селяни здебільшого були неписьменними. Чи не єдиним способом освоїти грамоту від часів середньовіччя й до початку XX ст. для селян були церковно-парафіяльні школи. Вони створювалися при церковних парафіях і утримувалися коштом громади, а вчителями традиційно виступали дяки.

На початку XIX ст. такі школи перебували у віданні духовного відомства — Священного Синоду Російської православної церкви. Однак у 70–80-ті роки XIX ст. в результаті освітньої реформи ЦПШ переходять під юрисдикцію земств. Розширюється програма навчання, до викладання залучаються вчителі й учительки, які закінчили переважно церковно-учительські школи та єпархіальні училища.



Ігровий майданчик на подвір'ї дитсадка й початкової школи.

Павло Олександрович народився 12 липня 1913 року в с. Балаклії. З відмінними оцінками закінчив місцеву семирічку, вступив на курси вчителів початкових класів у м. При-

луки. Свій трудовий шлях почав у серпні 1931 року в Подільській семирічці. Потім — служба в Червоній армії та призначення завідувачем Корнієнківської початкової школи.



Затишне приміщення початкової школи.

На цій посаді працював до 1941 року, пішов на фронт, а з 1946 по 1960 рік знову очолював заклад.

Його син Микола Павлович та онук Руслан Миколайович Дешки продовжили педагогічну династію. Обидва свого часу закінчили Полтавський педінститут. Микола Павлович працював директором школи у Волинській обл., інспектором Хорольського РВНО, директором Гоголівської ЗОШ I-III ступенів. Руслан Миколайович живе й працює у Полтаві.

У роки війни приміщення Корнієнківської початкової школи було спалене фашистами. Навчання поновилося лише в 1946 році в пристосованому приміщенні, розташованому на тракторній бригаді. Школу в центрі села звели на початку 1954—1955 навчального року.

У повоєнні роки разом із Павлом Олександровичем Дешком дітей навчали Галина Петрівна Корнієнко і Євдокія Петрівна Личак, 1963 року працювати в школу прийшла Надія Григорівна Довженко.

До 100-річчя від дня народження В. І. Леніна (1970 рік) у селі почало функціонувати нове приміщення початкової школи. Зводили його три роки коштом місцевого колгоспу (го-

лова — С. І. Срібний).

На той час початкова освіта була трирічною. З дітьми працювали дві вчительки: Є. П. Личак і Н. Г. Довженко.

1977 року після закінчення Лебединського педагогічного училища в Корнієнківській початковій школі стали працювати молоді вчительки Похилець (Бражник) Ніна Дмитрівна і Довженко (Лаш) Ніна Михайлівна.

Відтоді й донині (понад 43 роки!) обидві працюють у закладі, самовіддано люблять дітей, навчають та піклуються про них. Очолює школу Н. Д. Похилець. Із 1981 по 2001 рік під її керівництвом працювала Зленко Віра Миколаївна. З 2007 року працює Рибальченко Олександра Миколаївна.

На сьогодні в Корнієнківській початковій школі облаштовані приміщення для навчання дітей, а в дитячому садку створені всі умови для комфортного та змістовного перебування дошкільнят.

— Школа — це місце, де дитина проводить значну частину часу. Тому саме школа має великі можливості для збереження здоров'я та гармонійного розвитку дитини, — говорить Н. О. Похилець. — Школа — це єдиний організм із тісними взаємозв'язками всіх його структурних компонентів. Тому завдання педагога — це створення здорового мікроклімату для виховання здорової особистості. Ми прагнемо, щоб наші діти не були ослаблені та хворобливі, раціонально харчувалися, займалися справжньою фізкультурою та не зазнавали нервових перевантажень.

Вчителі закладу перебувають у постійному пошуку ідей, нових форм роботи.

— Вважаючи особистість пріоритетом педагогічної діяльності, ми навчаємо своїх вихованців не лише читати, писати, рахувати, а й любити та шанувати людей, Батьківщину, поважати старших, — продовжує керівниця закладу. — Найголовнішим завданням для нас є навчити дітей мислити самостійно і творчо, зробити все, щоб дитячий талант розквітав із перших шкільних років. Щоб учні не тільки засвоювали певну суму знань, а й проходили школу громадянськості, щоб кращі риси людської душі були притаманні їм протягом усього життя.



Павло Олександрович Дешко зі своїми учнями. Приблизно 1975—1976 роки.

У Корнієнках церковно-парафіяльну школу відкрили 1899 року. Вона діяла до 1914 року. Навчання розпочиналося восени, коли наставали морози, а закінчувалося навесні з настанням тепла. Основними предметами були: читання, письмо, арифметика, Закон Божий.

На початку XX століття у школі було чотири класи, в яких працювали двоє вчителів. Закон Божий викладав священник. Класи були невеликими.

Невдовзі після встановлення Радянської влади почалася ліквідація неписьменності на селі. Оволодіти грамотою зголосилося близько 50 дорослих жителів Корнієнок та навколишніх хуторів.

У 30-х роках у селі відкрили початкову чотирикласну школу. Першими вчителями були Беркало Костянтин Степанович і Кравченко Ганна Олексіївна.

1937 року завідувачем школою став Дешко Павло Олександрович. Цю людину добре знали й поважали в усьому Великобагачанському районі.



Учителі та учні Корнієнківської школи. Сидить у центрі — директор П. О. Дешко. Приблизно 1939—1941 роки.



Вчительки Корнієнківської початкової школи Довженко Надія Григорівна і Личак Євдокія Петрівна зі своїми учнями. 70-ті роки.



Вчительки Личак Євдокія Петрівна і Корнієнко Галина Петрівна. 60-ті роки.

Славне життя і безславний кінець радянських колгоспів

Нинішнього року виповнюється своєрідний ювілей події, яка докорінно змінила життя кожного з нас. 30 років тому припинила існування величезна держава, яка займала 1/6 частину світу, держава, в якій народилися ми або наші батьки. Добре це чи погано – кожен вважає по-своєму. Гарно нам жилося в СРСР чи не дуже – теж спірне питання. Та безперечно одне: 30 років тому була поставлена остаточно крапка в найглобальнішому історичному експерименті – спробі побудувати насильницьким шляхом і командними методами краще життя в окремо взятій країні.

79-річна жителька села Корнієнки Марія Іванівна Литвишко чудово пам'ятає роботу в колгоспі. Вона народилася під час німецької окупації, 14 лютого 1942 року. До війни батьки працювали у місцевому колгоспі імені М. І. Калініна.

Колгоспний рух перед війною набув широкого розмаху. Для того, щоб на практиці реалізувати ідею диктатури влади над усією країною й повести людей до світлого майбутнього, селян насильно заганяли до колгоспів, ліквідовуючи таким чином «шкідливий буржуазний вплив» приватної власності.

Партійне керівництво сприймало селянський спротив як щось належне. Його жорстоко придушували, мовляв, не розбивши яєць, не підсмажиш яєчні.

Та після війни вже ніякого спротиву не було: колгоспи, як і приватні домогосподарства селян, були знищені, спалені, пограбовані.

Після закінчення 10 класів Марія вступила на навчання до Хомуцького зооветеринарного технікуму. Поки вчилася, встигла вийти заміж, народити дитину, перевестися на заочне відділення й піти працювати у рідний колгосп. Спочатку була табельницею, а потім касиром. А як закінчила технікум, молодшу здібну жінку призначили завідувати свино-товарною фермою.

— **Тоді, у 60-х роках, колгосп наш великий був, називався «Вітчизна» і об'єднував господарства в Цикалах, Шпирнах, Мостовіщині, Вишарях, Поповому. Я прийняла СТФ у 1965 році. У мене було 1,5 тисячі голів свиней і 20 працівників. У колгоспі були й молочні ферми в різних селах, був і пташник із 3 тис. курей. А на Вишарях держали кролів, потім їх ліквідували. У Корнієнках був вівчарник на 1,5 тисячі овець, роботи вистачало всім.**

Керував колгоспом Іван Махтейович Балюк. За законом голову колгоспу мали обирати самі колгоспники на загальних зборах. Та насправді кандидатуру найдостойнішого рекомендували (а фактично призначали) районні й обласні комітети компартії. Загальні збори, як правило, лише одноголосно затверджували призначеного керівника господарства. За невиконання планових показників керівника колгоспу рішенням того ж районного чи обласного партійного комітету могли позбавити посади.

1975 року Марія Іванівна продовжила навчання у Харківському сільськогосподарському інституті, де здобула фах економіста. А як закінчила, знову завідувала фермою, тільки тепер – молочно-товарною.

— **Невелика ферма була: три сарай, 120 корівок, телята були, бички. Баложа забрали якраз у Радивонівку, а до нас керувати колгоспом прийшов Коваленко Іван Гнатович.**

На 1975 рік в Україні було понад 7,6 тисяч колгоспів, де працювало 15,4 мільйона осіб – величезна армія дешевої робочої сили! Працювали селяни за так звані трудові, які зазвичай не відповідали відпрацьованому робочим дням у колгоспі. Кожна дівчина або юнак, досягши 16 років, автоматично зараховувалися в члени колгоспу з відповідним обов'язком примусової праці. Від голови сільради чи голови колгоспу вимагали не відпускати селян із села, вивратися з «трудового полону» можна було лише за спеціальною довідкою. Штраф за переміщення до іншого населеного пункту становив 100 рублів, а рецидив карався ув'язненням. Чим не кріпацтво?

З 1958 року місцевій владі було надане право видавати селянам тимчасові паспорти. Одержати повноцінний паспорт селяни змогли лише з 1974 року. А з 1975 року колгоспникам почали видавати «трудо

книжки колгоспника».

— **Грошей за роботу в колгоспі нам не давали аж до 1966 року. Натомість наприкінці року кожен отримував певну кількість продукції колгоспу в залежності від кількості трудових, відпрацьованих за цей період, – згадує М. І. Литвишко.**

Оскільки колгосп повинен був здати державі великий «план», оплатити послуги МТС та ще й лишити собі насіннєвий фонд, частка селянина була незначною, а в неурожайний рік становила 200 грамів зерна за трудові. При цьому навіть ударники праці могли заробити не більше 600-700 трудових за рік, не говорячи вже про простих трудівників. Якщо колгосп план перевиконував, наступного року він міг отримати ще вищий план, виконати який було нереально. Щоб якось мотивувати селян працювати краще, 1966 року в Москві було прийняте рішення про введення щомісячної оплати праці. Місячна зарплата колгоспника в цей час була 12,5 руб. І це при тому, що середня заробітна плата по країні становила 96,70 руб.

Із часом цей перекис не вирівнявся, а колгоспники не стали багатшими. Через бідність селяни «надолужували своє» крадіжками. Не вважалося чимось ганебним при збиранні врожаю набрати собі огірків чи помідорів із колгоспного поля, вкрасти з ферми мішок зерна чи притягти додому лантух буряків із кагатів. Що тут такого? Все кругом колгоспне, все кругом моє! Ця хвороблива уява міцно вкоренилася у свідомості селян, а подекуди й передалася у спадок пострадянському поколінню...

— **Пололи буряки за допомогою звичайної сапи: про механічний обробіток, а також про гербіциди тоді ніхто й не мріяв, – продовжує Марія Іванівна. – А як збирали врожай, завантажували їх на транспорт вручну. Для цього були спеціальні вила-бормаки із закругленими кінцями. Доярки доїли корів теж вручну. Правда, 1982 року в колгоспі «Вітчизна» збудували сучасний молочно-товарний комплекс, у якому вже були апарати для доїння. Але все одно: спробуй у руках переносити відра з молоком, отримати дерть та розкласти її по кормушках! Кормоздатчик проїхав, порозкидав силос, приміром, а доярці треба йти та підкидати його. Люди приходили на роботу о 4 годині ранку і працювали аж до 21 години вечора.**

Через постійну нестачу сільгосптехніки продуктивність праці була невисокою. Навіть колгоспи-передовики могли чекати на необхідну техніку роками. Тому в полях для робіт широко використовувалися коні та людська сила. На допомогу колгоспникам відправляли школярів,

студентів та солдатів. Звичайно, ці робітники були ще менш мотивованими працювати, тому їхня «ефективна» праця подекуди лише заважала нормальній роботі селян.

Зате вільної землі було більш ніж достатньо, на неї ніхто не зазіхав і не намагався обробляти. За Псом у колгоспі «Вітчизна» було 259 га луків, де тримали на випасанні 600 телиць і бичків. Працювали на луках двоє пастухів позмінно через кожні три дні. Вони там жили, пасли корів верхи на конях, їжу їм підвозили на підводі. А в кінці жовтня стадо приганяли на ферму.

— **У 1982 році в колгоспі завершили будівництво молочно-товарного комплексу, а мене призначили директором, – веде далі Марія Іванівна. – Зоотехніком працював Бехтер Володимир Андрійович. Почали комплекс освоювати, пригнали з луків телиць, напарували їх. Працювало на комплексі 20 доярок, був доїльний зал, пологове відділення на 160 голів. Окреме місце було й для теляток. Кормоцех був, у якому працювало 4 чоловік.**

Із засального сараю корів переганяли в доїльний зал. Вони бігли, бо там у кормушках для них комбікорм був приготований. Вісім корів ставили по один бік, вісім – по другий. 16 корівок одночасно доїли чотири доярки. Поки корови їдять – їх видоювали. Непоганий загалом був комплекс... Але ж утримання тварин якесь недолуге було. Теличок і корів тримали безприв'язно...

На початку 80-х років СРСР був лідером серед інших країн за виробництвом пшениці, ячменю, жита, цукрових буряків, соняшнику, картоплі, бавовни та молока. Але методи виробництва та технології все одно залишалися застарілими, а нестача сільгосптехніки – суттєвою.

— **А потім із Першої Багачки прийшов до нас керувати колгоспом Віктор Пилипович Геращенко, – продовжує розповідь Марія Іванівна. – Зібрали у клубі збори, начальник районного управління АПК Соломаха виступив і сказав: «Я вам привіз нового працюючого». А я й кажу: «Ну, дай Бог, щоб він нас шанував, а ми будемо його шанувати».**

ти». При Геращенку я стала головним зоотехніком і сім років пропрацювала на цій посаді. Територія колгоспу була великою, корів тримали у Вишарях, Мостовіщині, Поповому. А на Корнієнках наростили поголів'я до 3000, з яких дійних корів було 1200, телиць 600, бички були, телята. На Цикалах і у Шпирнах поголів'я тоді вже не тримали. Були й свині – в Корнієнках і Мостовіщині.

Колгосп «Вітчизна» загалом був молочного напрямку. За добу МТФ здавали на центровивіз у Білоцерківку 13 тонн молока!

— **Був і вівчарник у нас на 1,5 тисячі овець. Їх випасало подружжя Григоренків. Як починається травичка, овець вигонили на пасовище аж до Цимбалів і Балаклії. А на зиму – знову у вівчарник.**

На думку нашої співрозмовниці, до плісів колгоспної системи можна записати те, що проблем із роботою в селах не було. Кожен міг працювати, а молоді фахівці, які приїжджали в господарство за направленням, згодом отримували від колгоспу власне житло. Люди були впевнені, що партійне керівництво веде країну правильною дорогою, а тимчасові труднощі скороминучі.

— **А коли колгосп розвалився, – розповідає Марія Іванівна, – почали всю худобу вирізати. Нічим було платити людям зарплату, так вирішили розраховуватися з ними коровами. Замість грошей роздавали людям живих корів! А по селах почали їздити спекулянти, які їх скуповували. Боляче було дивитися на все це... Які корови в нас були! Елітні, племінні, чорнорябі... Вгодовані, вим'я здоровезні, по 25-30 літрів молока давали за день. Дивившись на її крупі боки, там телята вже готові, а їх здають на забій! У мене серце кров'ю обливалося все це бачити. Я не витримала цієї вак-**



М. І. Литвишко.

ханалії, і як тільки виповнилося 55 років, вийшла на пенсію.

Марія Іванівна згадує, як вона, працюючи головним зоотехніком, створювала племінне стадо: їздила за племінними телицями по всій Україні, відбирала й привозила їх по кілька десятків. У Прилуках колгосп купував симентальську породу, у Вінниці й Чернігові – українську чорнорябу. Чорнорябі корови давали молоко підвищеної жирності й білковості, а симентали, окрім гарного молока та високих надоїв, добре відгодовувалися: півторарічні бички важили півтони й більше.

— **А які телиці були в нас! Ми тримали їх надворі, тільки на ніч загонили в сарай. Із Миргорода завозили лушпиння з вівса, фуражири розсилали те лушпиння по жолобах. І такі вгодовані телиці були, дарма що жили надворі, у загородці. Наїдалися вдосталь... Усе згубили, все знищили, все зруйнували. Розтягли, як собаки стерво... Приміщення розбиті, пообдирані, одні пугачі там сидять, – із боєм у голосі каже Марія Іванівна.**

1992 року після ухвалення Закону «Про колективне сільськогосподарське підприємство» майже всі колгоспи в Україні як форма господарювання наказали довго жити. Правильне рішення це було чи ні – питання спірне...

Сергій МИКОЛЕНКО.



Ранковий наряд на молочно-товарному комплексі колгоспу «Вітчизна» проводить головний зоотехнік Володимир Андрійович Бехтер (праворуч). Зліва направо: Литвишко Марія Іванівна, Цикало Ганна Павлівна, Виноградська Галина Володимирівна, Мацько Ніна Григорівна, Мацько Ганна Дементіївна, Лещенко Ганна Федорівна, Корнієнко Любов Филімонівна, Безпала Раїса Трохимівна, Кітченко Надія Іванівна, Пустовіт Марія Антонівна, Яременко Любов Іванівна, Бондус Любов Пантеліївна, Карашук Марія Михайлівна, Трипутень Ганна Павлівна. Приблизно 1985—1986 роки.



Передовики колгоспного виробництва, нагороджені екскурсією до Молдови, в Кишиневі, 1982 рік. Стоять зліва направо: Мацько Ганна Дементіївна, Лизь Ганна Дмитрівна, Литвиненко Марія Дмитрівна, Нетяжа Марія Тарасівна, Снісаренко Анастасія Василівна, Вернигора Ганна Іванівна, Литвиненко Любов Григорівна, Литвишко Марія Іванівна, Мацько Ганна Михайлівна, Ткаченко Валентина Марківна, Гамалія Ганна Петрівна, невідома жінка, Личак Людмила Григорівна, Ємець Валентина Семенівна, четверо невідомих жінок, Цикало Любов Михайлівна, Пустовіт Марія Антонівна, Яременко Любов Іванівна, Бондус Євдокія Григорівна. Сидять зліва направо: невідомий чоловік, Адаменко Іван Петрович, Довженко Петро Іванович, Литвиненко Іван Васильович, Довженко Григорій Іванович, Корнієнко Олександр Павлович, Дзюба Василь Іванович, невідомий.

Трудові табори й велике кохання Василя Семененка

Визначальна риса жителя с. Бірки Василя Степановича Семененка – доброзичливість. Простий, напрочуд щирий у спілкуванні, він випромінює стільки позитивної енергетики, що здається, її вистачить на всіх, хто її потребує.

Та ще більше здивування виникає після того, як Василь Степанович розповідає про пережите. Його життєва стежина була вистелена не шовковою травичкою, а здебільшого тернистими колючками. Однак усі непрості випробування, які посилала йому доля, він із гідністю витримав. Здолав їх, не зламався і, головне, не зачерствів душею, не втратив доброти та милосердя. Більше того, навчився цінувати життя й ті радощі, які воно нам дарує. Цей худорлявий, маленький, наче підліток, 95-літній дідусь має напрочуд велике серце, сповнене любові до людей.

Плани зруйнувала війна

Він народився 14 січня 1926 року – на Новий рік за старим стилем. Був третім у багатодітній родині. Втім, до дорослого віку дожило лише четверо дітей.

Усі буремні події першої половини ХХ століття не пройшли повз нього та його рідних і так чи інакше зачепили, залишили глибокий слід у їхніх долях. Утім, вир революційних потрясінь, громадянська війна, голод, колективізація та індустріалізація наче велетенський каток проїхалися по всьому українському народу. І вціліти вдалося далеко не всім.

І все ж найбільше страждань і поневірянь завдала Василеві Друга світова війна. Коли німецько-фашистські війська на світанку 22 червня 1941 року перетнули кордон СРСР і вторглися в західні області України та Білорусі, про початок війни дізналися й жителі наших місць. На світанку німецький літак долетів аж до Полтавщини і скинув бомбу в с. Красногорівка. Німці хотіли знищити міст через річку Псел, однак він уцілів: бомба розірвалася поряд. Проте це був наочний сигнал про початок війни. Ще Ю. Левітан не повідомив по радіо на всю країну звістку про віроломний напад ворога, а місцеві люди переповідали один одному про бомбардування Красногорівки...

Василь Семененко того року саме закінчив семирічку. Його подальші плани геть зруйнувала війна. Найстаршого брата Олексія мобілізували в армію. Невдовзі пішла на фронт і сестра Катерина – вона стала медсестрою. Батька теж мобілізували, але на фронт він не потрапив – служив охоронцем у тилу.

Під натиском безжального ворога Червона армія спішно відступала, фронт невпинно наближався... Жінки й підлітки продовжували працювати в колгоспі, збирали врожай, однак кому він дістанеться, не знали.

У вересні 1941 року Бірки та навколишні села зайняли німці, й для місцевих жителів настали тяжкі часи. Окупанти забирали худобу, птицю, харчі, безжально виганяли родини з дітьми з їхнього житла. Та найстрашніше, що в умовах окупації людське життя втратило будь-яку цінність: німці могли розстріляти людину за найменшу провинку чи навіть без причини. На початку 1942 року, свідчить Василь Степанович, німці й місцеві поліцаї стали полювати на працездатних людей (переважно молодь): вривалися в помешкання, хапали їх та примусово вивозили на каторжні роботи до Німеччини.

У таборах

15-річний юнак жив у постійному страху й коли чув чи бачив, як поліцаї наближаються до їхньої хати, біг із двору й ховався в надійному місці. Кілька разів людолови, обнишпоривши хату та сараї, ні з чим ішли геть. Та зрештою скопили матеріял: якщо Василь незабаром не з'явиться, замість нього відправлять до Німеччини її. Що було робити? Він пішов і здався, щоб визволити матір...

– Підводою в супроводі поліцаїв нас повезли на залізничну станцію Гоголеве, там уже були кількасот юнаків та дівчат, яких везли чи зігнали з навколишніх сіл, – згадує ветеран. – Усіх загнали у товарні вагони й повезли до Києва. У Києві нам влаштували карантин: повели у баню, потім поселили в якійсь казармі.

На бранців чекала принизлива процедура огляду: німці прискіпливо роздивлялися дармову робочу силу, заглядали їй у ніс, і в рот, й у вуха. Після цього розподіляли, хто й де буде працювати. За кілька днів невільників знову повантажили у товарні вагони й відчинили двері аж у Німеччині на залізничній станції Саарбрюкен.

Василь Степанович провів у трудовому рабстві 2,5 року. Працював у будівельних бригадах, які зводили будинки, відновлювали зруйновані в результаті бомбардувань споруди. Спочатку це була бригада в самому Саарбрюкені, та через деякий час його перекинули в м. Ландау (Пфальц), невдовзі – в інші міста. Старенький уже й не згадає, де йому довелося побувати. Ще б пак: відтоді минуло понад

80 років, і за цей період у його житті відбулося чимало інших драматичних подій.

Однак відчуття постійної фізичної втоми вкупі з голодом він добре запам'ятав. У бригаді, розповідає ветеран, працювали німці, а невільники виконували підсобні роботи: підносили й підвозили на тачках цеглу, каміння, розчищали завали, копали траншеї, замішували цементний розчин тощо. Робота була фізично важкою, потребувала багато сил, але бранців годували якоюсь баландою. Люди аж хиталися від вітру, часто спотикалися, падали, хворіли й помирали.

Він дивом вижив. Мабуть, врятувала молодість. У березні 1945 року хлопця з Бірок визволили американські війська. Радість переповнювала його груди. Він вільний, на свободі, невдовзі зможе повернутися на батьківщину...

Та не так сталося, як гадалося. Після німецького табору він потрапив у інший табір для невільників – під егідою США. Там були визволені з рабства французи, італійці, представники інших народів. З квітня 1945 року (він чудово пам'ятає цю дату) його та інших бранців із СРСР передали радянським військам.

– Старших за віком і зовсім ослаблених забрали на лікування, – розповідає Василь



Архівне фото: будівництво Кременчуцького мостового заводу.

Степанович. – Кажуть, їх невдовзі відпустили додому. А молодших (і мене в тому числі) мобілізували в трудову армію. Ми працювали спочатку на території Німеччини, а потім нас посадили на машини й відвезли на залізничну станцію. Звідти поїздом – у Білорусію. І в Німеччині, й на території СРСР ми займалися відбудовою зруйнованих міст і сіл. Після звільнення нас неодноразово допитували представники НКВС, адже всі, хто жив на окупованій території, тим більше, побував у полоні, концтаборі, в СРСР вважалися зрадниками.

І знову табір – тепер уже радянський, так званий трудовий. І знову тяжка примусова праця. Тільки й того, що годували краще...

– Надовго в Білорусії я не затримався, – продовжує мій співрозмовник. – Через кілька місяців роботи нас посадили в теплячі вагони й повезли за Урал. Там у Кизелівському вугільному басейні в роки війни створили нові шахти. Шахтоуправління так і називалося: Управління нових шахт. Була осінь. Ми були в легкому та ще й блаженському одязі: сорочка, штани, піджак, діряві черевики... Та на станції, де нас висадили, вже випало по коліна снігу. Нас повели в бараки, розселили... Я працював на шахті два роки, правда, в забій не пускався й кам'яне вугілля не добував: виконував різні роботи на поверхні.

Жодних документів у хлопця не було. Власне, в країні під назвою СРСР мільйони людей жили й працювали без документів, особливо по селах. А вже паспорти колгоспникам почали видавати лише 1974 року.

Коли 1946 року В. С. Семененку надали відпустку, то видали лише довідку, за якою він і поїхав у Бірки. Чоловік згадує, як радо його зустріли рідні. Брат і сестра вже демобілізувалися з армії. Дізнавшись про приїзд Василя, навідалися до батьків у гості...

Життя без документів

1947 року Василь повернувся в Україну й невдовзі отримав повістку. Подумав, що його призивають на строкову військову службу й



Б. М. Мацько (ліворуч) та Н. П. Падалій (праворуч) поздоровляють В. С. Семененка (у центрі) за 95-річчям.

мив про облогу, яка планується для виявлення працівників без документів, – продовжує розповідь ветеран. – Я боявся, що коли мене затримують, то з'ясується, що я дезертир із Донбасу. За це мені загрожувало 4 роки ув'язнення. Подумав навіть, що треба спішно тікати з будівництва, але не наважився, бо за самовільне залишення робочого місця за тодішніми законами давали 3 роки.

Сучасним молодим людям важко уявити життя в тоталітарній країні, де звичайна людина позбавлена елементарних прав, простих радощів, залякана, затаврована, перетворена на законотворчий «гвинтик» велетенського механізму. Можна тільки здогадуватися, як хвилювався, гарячково шукаючи вихід зі складної ситуації, наш земляк. Зрештою, довірився долі.

На щастя, міліціонери, затримавши його, так і не дізналися про дезертирство з трудової армії. Вирішили, що він, як і переважна більшість «нелегалів», утік із колгоспу. За цей «злочин» зобов'язали півроку відпрацювати на будовах Полтави.

Дивна логіка, чи не так? У Кременчуці бракує робочих рук, однак людей, які там добровільно працюють, зривають з місця та примусово направляють на інші будівельні об'єкти, в інше місце...

63 роки щасливого шлюбу

Відбувши покарання, Василь Степанович повернувся додому в Бірки. Пішов працювати у місцевий колгосп і відтоді не полишав рідне село. Хотів, правда, вступити на навчання до Красногорівського технікуму, але не було ні грошей, ні пристойного одягу...

А невдовзі керівництво колгоспу направило молодого перспективного працівника на шестимісячні курси трактористів у ту ж таки Красногорівку. Так що навчатися в Красногорівці йому все ж довелося, хоча й не в самому технікумі.

Було в житті чоловіка й велике кохання – одне на все життя. Його обраницею стала скромна й працьовита дівчина Настя з Подолу. 1953 року молоді побралися. У любові й злагоді подружжя прожило 63 роки. На жаль, Бог не дав їм діточок, та вони пронесли через усе життя любов і повагу один до одного. Коли на схилі літ дружина впала та зламала тазостегновий суглоб, Василь Степанович самовіддано доглядав її, прикуту до ліжка, майже шість років.

П'ять років тому дружини не стало. Василь Степанович і досі сумує за своєю Настусею. Донедавна самотній чоловік сам собі готував їсти й без проблем себе обслуговував, та після того, як упав і зламав кілька ребер, відчуває постійний біль і важко пересувається. Навідується до старенького соцпрацівниці Ольга Федорівна Сауса, а ще – подружжя Сергія і Марини Морози, які живуть по сусідству.

14 січня, в день, коли В. С. Семененку виповнилося 95 років, до нього завітали заступниці Білоцерківського сільського голови Н. П. Падалій і голова ветеранської організації М. Б. Мацько. І не з порожніми руками, а з подарунком. Вони привітали ветерана й побажали йому міцного здоров'я, довголіття, оптимізму, енергії та всіляких гараздів.

Жителі усієї громади приєднуються до цих побажань. Із роси та води Вам, шановний Василю Степановичу! Будьте здорові та щасливі!

Зінаїда МАТЯШОВА.

Майстерні дівчата отримали дипломи



Вироби юних майстринь із Білоцерківської ОТГ.

Полтавська обласна асоціація органів місцевого самоврядування спільно з комунальною установою «Полтавський обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи» проводили обласний конкурс декоративно-ужиткового мистецтва серед дітей та молоді Полтавської області. Він мав назву «Самоврядування очима дітей» і був присвячений Дню місцевого самоврядування.

Приємно, що до участі в конкурсі долучилися та представили свої доробки діти й молодь нашої громади: Катруша Таміла, Гаргала Дарина, Кириченко Софія, Куш Марія, Чміль Алла (с.Балаклія), Івануха Юлія, Дмитренко Ольга, Кишинець Нікіта (с. Бірки), Балакіна Аделіна, Скорик Ольга, Тицька Софія (с. Білоцерківка), Ананенко Юлія, Нечитайло Софія, Півень Вікторія (с. Огірівка), Веретельник Ірина (с. Поділ).

Загалом було представлено 16 робіт. Це вишивка бісером, живопис, плетіння, ліплення з пластиліну, миловаріння (ручна робота), сувеніри (ручне щиття).

10 учасників конкурсу з нашої громади отримали дипломи. Катруша Таміла, Гаргала Дарина, Кириченко Софія – учениці творчого об'єднання «Люби і знай свій рідний край» Балакліївського СБК (керівник Олена Завацька). Івануха Юлія і Дмитренко Ольга відвідують творче об'єднання «Народні умільці» Бірківського СБК (керівник Наталія Шіян). Скорик Ольга і Тицька Софія – учениці творчого об'єднання «Творча родина» Білоцерківського СБК (керівники Любов Міщенко, Анна Шевченко). Ананенко Юлія, Нечитайло Софія відточують майстерність у творчому об'єднанні «Чарівна скринька» Огірівського сільського клубу (керівник Валентина Бондар), а Ірина Веретельник – у творчому об'єднанні «Уміль ручки» Подільського СБК (керівник Раїса Панасенко).

Бажаємо подальших успіхів і перемог нашим талановитим майстрам.

Валентина МОСПАН,
художній керівник Білоцерківського СБК.

Не згасає іскорка Віри...

Кажуть, Бог посилає людині стільки випробувань, скільки вона може витримати. Без сумніву, Віра Євдокимівна Одновол із Білоцерківки – сильна жінка, адже на її долю випали не лише радісні дні, а й тяжкі душевні страждання, самотня старість, хвороби. Попри це, вона не опускає рук.

За дерев'яним парканом на околиці Білоцерківки – чепурний двір і охайна біленька хатинка. До обійстя Віри Євдокимівни мене проводить доброзичлива сусідка: господині, на жаль, уже багато років важко самотійно пересуватися через хворі ноги.

Заходимо до маленької літньої кухні, де чисто, прибрано і пахне чимось смаченьким. Саме тут постійно й мешкає бабуся Віра, бо хату, нарікає вона, дуже дорого опалювати.

...Певно, кожна людина в юності вірить, що попереду в неї щасливе й радісне життя, що її плани і бажання обов'язково здійсняться. Віра теж не була винятком. Тільки для цього, вважала вона, треба багато й наполегливо працювати.

Весела, життєрадісна, комунікабельна, дівчина легко сходилася з людьми й мимоволі заряджала оточуючих своїм позитивом. А в роботі їй не було рівних!

Народилася Віра Євдокимівна 20 січня 1941 року в Герусівці. Про її ровесників кажуть: їхнє дитинство обпалила війна. Та якщо бути точними, то справжнього дитинства у них і не було: постійно недоїдали, не мали нормального одягу, взуття, змалку долучилися до дорослої праці...

Ще навчаючись у школі, Віра після занять та на канікулах працювала в місцевому колгоспі, а коли в 14 років закінчила 7 класів, пішла працювати дояркою на фермі.

– Було, сяду під корову, а доїти не вмію. То й тягаю ту корову за діжки без толку. А дівчата старші дивляться, а потім підійдуть та покажуть, як треба, заодно і підтримають добрим словом, – розповідає Віра Євдокимівна.

У 17 років пані Віра щасливо вийшла заміж та переїхала в Білоцерківку в родину чо-

ловіка, ставши улюбленою невісткою. У дворі постійно були гості: на свята чи просто так з'їжджалися всі родичі, лунали пісні, звучав сміх. Віра Євдокимівна була гостинною господинею, завжди охоче приймала та частувала гостей. А оскільки чудово готувала, то й здобула в Білоцерківці визнання неперевершеної кулінарки. Односельці часто запрошували її куховарити на весіллях та інших урочистостях.

Працювати жінка перейшла вже на місцеву ферму, але через деякий час її спіткала хвороба, яка значно підірвала здоров'я. Займатися важкою фізичною працею жінка більше не змогла. Але й сидіти вдома не хотіла. Коли Віру Євдокимівну запросили на роботу в Білоцерківську лікарню, охоче погодилася. Відтоді 26 років свого життя, до самої пенсії, незмінно працювала на посаді сестри-господарниці.

Роботи в неї не бракувало, адже раніше сільська лікарня працювала на повну потужність, мала як поліклінічне відділення, так і стаціонар. А скільки хворих зверталося в заклад!

В. Є. Одновол згадує:

– Якою гарною була Білоцерківська лікарня! Працював стаціонар: хірургія, педіатрія, акушерсько-гінекологічне відділення, де жінки народжували діточок. А в поліклініку зверталося стільки людей, що всіх охопити не встигали прийняти за день. Такі черги були, що коли прийдеш пізніше, то не вступиш потрапити до лікарня! І це при тому, що працювало в лікарні більше 60-ти чоловік персоналу. А лікарі які були вправні та чуйні!

Лікарня була добре обладнана, мала все необхідне устаткування, а колектив був дружний та веселий. Тож Віра



В. Є. Одновол.

Євдокимівна з її щирим, відкритим характером легко вписалася в нього.

Колеги й односельці поважали Віру Євдокимівну. Протягом 20-ти років вона була депутатом сільської ради. А ще після роботи жінка співала в місцевому хорі, з колективом якого об'їздила ледь не увесь Великобагачанський район. Особливо подобалося їй співати на зимові свята колядки та щедрівки. Дуже любила діточок і присвячувала усю себе онукам. Життя вирувало...

– Було, прийдеш на роботу, обізвався, засміявся, і вже всі проблеми забулися. А тепер як зайду в хату – тільки сльози й давять, – сумно зітхає моя співрозмовниця.

Десять років тому Віра Євдокимівна поховала сина, а 2012 року пішов у інший світ і чоловік, який не змирився із втратою сина. Майже нікого не лишилося від колись великої і дружньої родини.

Після виходу на пенсію та з втратою найдорожчих людей значно погіршилося здоров'я. Життя втратило сенс...

– Відтак, лишилася я сама. Нікуди не піду, бо ноги не ходять, здоров'я немає, – продовжує В. Є. Одновол. – Інколи приїжджає племінниця з Полтави, онуки заходять. Таки не зовсім покинули мене. Але більшість часу мною опікуються соціальні працівники та сусідка, спасибі їй, провідує мене. Забігає по кілька разів на день: курей щоранку випускає, воду наносить...

Попри пережите, все ж горить в очах бабусі іскорка віри та любові до життя. То й не дивно, адже й ім'я її – Віра.

20 січня Віра Євдокимівна Одновол зустріла свій 80-й день народження.

Шановна імениннице! Ви зуміли пронести через довгі й деколи важкі роки стільки сердечного тепла і безкорисливої любові! Бажаємо Вам ще довгі роки не змінюватися і, відбираючи в золоту скриньку спогадів найкращі миті, завжди пам'ятати про те, що поруч є люди, які Вас поважають і люблять. Здоров'я Вам і благополуччя!

Ольга ТКАЧЕНКО.

Актуально

Тарифи на газ і його доставку

Рішення газопостачальних організацій підвищити тарифи на газ спровокували масові протести українців — із перекриттям трас, надсиланням звернень від органів місцевого самоврядування тощо.

Чимало експертів, а також окремі народні депутати ще в листопаді—грудні попереджали: підвищення тарифів неминуче викличе соціальну напругу в суспільстві. Але тоді їх не чули. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕП), як кажуть у народі, не моргнувши оком, затвердила нові тарифи. Вони мали набуті чинності з 1 січня 2021 року.

Та після того, як у різних регіонах країни тисячі людей вийшли на вулиці, в Кабміні вже не могли ігнорувати проблему. Щоб заспокоїти людей і врегулювати ціни, уряд вирішив відкласти перехід до ринкових цін на газ та повернути державне регулювання. Щоправда, ненадовго: лише до кінця опалювального періоду. На засіданні Кабміну 18 січня 2021 року було встановлено максимально можливу ціну на газ у розмірі 6,99 грн/м³. Услід за цим рішенням з'явилось ще одне: про граничний тариф на розподіл газу в розмірі 1,89 грн/м³. Для АТ «Полтавагаз» тариф затверджено в розмірі 1,78 грн/м³ без ПДВ (2,136 грн/м³ із ПДВ).

— Встановлення граничної ціни на газ не означає, що ми відмовляємося від розвитку ринку газу в Україні. Але без втручання в ситуацію вже в лютому кубометр газу міг подорожчати до 12 грн. Тому в умовах недосконалої конкуренції, монополізації ринку таке рішення є необхідним, — пояснив прем'єр-міністр Дмитро Шмигаль.

Як змінити постачальника газу

Полтавська ОДА оприлюднила інформацію про те, як громадяни можуть змінити постачальника газу. Адже в Україні діють десятки постачальників, і кожен споживач може обрати будь-яку українську компанію, навіть з іншого регіону, якщо вона має відповідну ліцензію.

Одразу зазначимо: для зміни постачальника газу потрібно мати доступ до Інтернету. Отож якщо маєте такий намір, але з Інтернетом «не дружите», поросіть про допомогу дітей чи онуків. Щоб перейти до нового постачальника, потрібно:

- Обрати компанію. Зробити це можна на сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у галузі енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

- Подати заявку до постачальника, якого ви обрали, на сайті компанії або надіславши заяву на електронну пошту.

До заяви треба додати скани особистих документів і документів про право власності чи користування на об'єкт (приміщення):

- паспорт та ідентифікаційний код споживача;
- інші документи, які може вимагати постачальник

Новий постачальник може розглядати заявку до 20 днів.

Змінити постачальника також можна й через кабінет споживача газу та на сайтах «Газотека» <https://gasoteka.ua-energy.org/> або 104.ua <https://104.ua/ru/>

Та найпростіше зробити це на сайті ПриватБанку через сервіс «Приват-24»:

1. Увійдіть у Приват24 (web) у розділ «Послуги» → «Мої постачальники».

2. Заповніть заявку на приєднання та підпишіть її електронним цифровим підписом. Електронний підпис без проблем можна скачати в Приват24 у розділі «Усі послуги» → «Бізнес».

3. Чекайте на інформацію про приєднання в «Архіві заявок».

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

жительки с. Балаклія,
ветерана праці, дитини війни
**ЦИКАЛО
Людмили Олексіївни;**

жительки с. Лугове,
ветерана праці, учасниці війни
**СЕМЕРГЕЙ
Ганни Марківни;**

жительки с. Красногорівка,
ветерана праці, дитини війни
**ТРЕТЯК
Ганни Кіндратівни;**

жителя с. Огірівка, ветеран праці
**СЕМЕРГЕЙ
Івана Макаровича;**

жителя с. Білоцерківка
**МИХАЙЛОВИЧА
Сергія Леонідовича**

і висловлюють співчуття рідним і близьким покійних.





Дні народження відзначають члени нашої громади:

14 січня

СЕМЕНЕНКО ВАСИЛЬ СТЕПАНОВИЧ
(с. Бірки) – 95 років;

1 лютого

ТКАЧЕНКО РАЙСА ПАВЛІВНА
(с. Красногорівка) – 65 років;

3 лютого

КУЛИК МИКОЛА ФЕДОРОВИЧ
(с. Білоцерківка) – 70 років;

4 лютого

БЕРКАЛО ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ
(с. Білоцерківка) – 60 років;

5 лютого

ДОБРОСКОК МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ
(с. Рокита) – 70 років;

СКОПЕЦЬ ВІКТОР ІВАНОВИЧ

(с. Рокита) – 65 років;

БАКАЛО ГРИГОРІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ
учасник АТО (с. Білоцерківка) – 50 років;

6 лютого

ЛОБУР ЛЮБОВ АНАТОЛІВНА
(с. Красногорівка) – 65 років;

СТЕЦЮК ВАЛЕНТИНА ПАВЛІВНА
(с. Бірки) – 60 років;

ЧЕРКАСЮК СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ
учасник АТО (с. Красногорівка) – 45 років;

7 лютого

ФЕНЕНКО ГАННА ПЕТРІВНА
(с. Балаклія) – 60 років;

8 лютого

ОЛЕШКО ТЕТЯНА БОРИСІВНА
(с. Білоцерківка) – 70 років;

10 лютого

ГРАЧОВА ЗОЯ ВОЛОДИМИРІВНА
(с. Білоцерківка) – 70 років;

ПАСІЧНИК СВІТЛАНА ГРИГОРІВНА
(с. Герусівка) – 60 років;

ОМЕЛИЧ ІВАН ІВАНОВИЧ
учасник АТО (с. Дзюбівщина) – 30 років.

Виконком Білоцерківської сільської ради, рада ветеранів та члени громади вітають іменинників і бажають міцного здоров'я, безмежного щастя, любові та поваги близьких, чистого неба, миру, достатку й затишку в домівках та всього найкращого.

Нехай сяють очі з ніжністю,

А серце розквітне радістю,

Хай доля красива, як соняшник,
Дарує вам щастя райдугу.

Хай Бог пошле довгого віку,

Добре здоров'я і щастя без ліку.
Хай обминають дім ваш тривоги,

Цвітом і рясом проляжуть дороги.

Щоб серце завжди зігрівало тепло,

Щоб завжди в душі панувало добро,

Краси і наснаги, здоров'я без ліку

І довгого, довгого щедрого віку.

12 лютого нарешті настане рік Білого Металевого Бика

У одному з попередніх номерів ми вже повідомляли, що 12 лютого 2021 року настає Новий рік за східним (китайським) календарем.

У цьому календарі існує 12-річний цикл: кожен рік присвячений одній із 12 тварин. Ми навіть публікували гороскоп для народжених у кожен такий рік.

А ось що обіцяють зірки представникам зодіакальних знаків.



Овен (21.03–20.04).

Люди, народжені під знаком Овна, будуть сповнені енергії й рішучості. Навіть використовуючи далеко не весь свій потенціал, можете сподіватися на успіх і прибутки. Вони будуть вищими, якщо залишатиметеся чесними в стосунках і зможете розширити коло корисних знайомств. Головне – уникайте суперечок, які дуже часто виникатимуть у другій половині року.



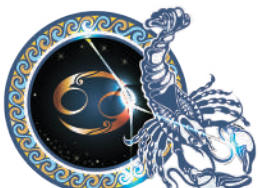
Телець (21.04–21.05).

2021 рік для багатьох Тельців стане роком прориву, коли можна очікувати успіху в бізнесі, кар'єрі й грошах. Аде затримок і перешкод не уникнути. Самотнім Тельцям вдасться створити сім'ю. Зірки радять стати гнучкішими і швидко реагувати на непередбачувані обставини.



Близнюки (22.05–21.06).

Бик зажадає від Близнюків адаптації й зміни підходів до досягнення цілей. Звичний сценарій із акцентом на комунікацію не годиться. А ось знання й навички треба взяти на озброєння. В цілому рік буде спокійним, без суєти і серйозних переживань.



Рак (22.06–22.07).

У першому кварталі року вам потрібно остерігатися надмірної впевненості. Досягнете цілей, якщо багато працюватимете й обережно поводитиметеся з грошима. Складнощі в професійній сфері стануть стимулом для особистого зростання.



Лев (23.07–21.08).

Леви дуже не люблять, коли ними командують, а 2021 року вони отримають свободу дій. У центрі уваги будуть здоров'я й фінанси. Стресу й негативу стане менше, ніж зазвичай. Щоб досягти успіху, доведеться вийти за рамки своїх можливостей. Якщо доведеться лийн, то зможете чимало досягти. Усе залежатиме лише від вас: Бик не допомагатиме вам, але й не заважатиме.



Діва (22.08–23.09).

Для працюючих Дів рік Бика стане періодом переосмислення, аналізу і нових знань. Якщо маєте цікаву ідею, вона зуміє відкрити багато дверей. Рік стане успішним для бізнесу, початку власної справи і для досягнень у науці. Сильних потрясінь і яскравих подій не очікується.



Терези (24.09–23.10).

Доведеться спостерігати за тим, що відбувається, і в потрібний момент знаходити ресурс для трудового подвигу. Є всі шанси зайняти керівні позиції, проте вкрай важливо вчасно продемонструвати найкращі свої якості. Рік Бика обіцяє успіх у сімейному житті.



Скорпіон (24.10–22.11).

Рік буде емоційно нестабільним і навіть вибуховим. Але одночасно це може дати відмінний результат у бізнесі. Щоб триматися в тонусі, не забувайте про здоров'я та своєчасне розслаблення.



Стрілець (23.11–22.12).

Прекрасні представниці знаку згадають, що особисті стосунки важливіші за роботу, а чоловіки зосередяться на головній справі свого життя. Несподівані затримки у справах викликать напругу, та загалом рік обіцяє бути успішним. Зірки радять триматися подалі від злих людей і уникати травм.



Козеріг (23.12–20.01).

Цей рік стане роком боротьби за успіх у професійному, творчому й особистому житті. Бик надасть вам енергії та підштовхне до мети, про яку ви навіть не мріяли. Важливо проявляти гнучкість, бути наполегливими і вчитися чекати.



Водолій (21.01–19.02).

У цілому сприятливий рік. Нарешті наважитесь на серйозні зміни в особистому житті, роботі й побуті. При цьому важливо не поспішати і все ретельно спланувати. Найкращий час для рішучих кроків – початок весни 2021 року.



Риб (20.02–20.03).

Якщо протягом 2020 року зуміли накопичити знання, досвід і мудрість, 2021 року зможете їх із користю застосувати. Рік мине спокійно й подарує нові знайомства та моменти щастя.